

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Saksbehandler, innvalgstelefon
Senioringeniør Reidun Sofie Schei, 71 25 85 11

Vår dato
10.09.2013
Deres dato

Vår ref.
2012/5108/RESC/461.3
Deres ref.

GC Rieber Omega-3 Concentrates AS
postboks 454
6501 KRISTIANSUND N

Revisjonsrapport – 2013.010.R.FMMR – GC Rieber AS

Dato for revisjonen: 22. og 27. august 2013

Kontaktperson ved kontrollen

Fra virksomheten:
Se vedlegg

Fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal:
Linda Aaram og Reidun Schei

Resultat fra revisjonen

Denne rapporten omhandler de avvik og merknader som ble funnet innen de reviderte områdene av det systematiske helse, miljø og sikkerhetsarbeidet (HMS) i virksomheten. Disse ble presentert på slutt møte hos virksomheten den 27. august 2013.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal avdekte **4** avvik og **3** merknader under revisjonen. Disse er nærmere omtalt fra side 4 og utover i rapporten.

Avvikene omhandler:

- *Vannrenseanleggene har mangler.*
- *Det finnes ikke et måleprogram for kontroll og rapportering av utslipp til sjø.*
- *Det forebyggende vedlikeholdsprogrammet for komponenter av utslippsmessig betydning, har mangler.*
- *IK-systemet har mangler.*

For at Fylkesmannen i Møre og Romsdal skal kunne avslutte saken, må virksomheten sende dokumentasjon på at avvikene er rettet innen 20.09.2013. Dersom det tar lengre tid å rette noen av avvikene, ber vi om å motta en tidfestet handlingsplan innen samme dato. Oppfølging etter revisjonen er nærmere beskrevet på side 3. Vi vil til slutt benytte anledningen til å takke for god mottaking og godt samarbeid under revisjonen.

Linda Aaram (e.f.)
seksjonssjef

Reidun Sofie Schei

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:
Kristiansund kommune Postboks 178 6501 Kristiansund N

Postadresse:
Fylkeshuset
6404 Molde

Telefon:
71 25 84 43

Telefax:
71 25 85 10

E-post:
postmottak@fmmr.no

Web:
www.fylkesmannen.no

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr. (undereining): 97944680, 987152303, og 995672472	Eies av: 831016272
Besøksadresse: Teistholmsundet 6	Telefon: 71 56 57 77
Bransjenr. (NACE-kode): 10.413	E-post: oils@gcrieber.no

Kontrollert anlegg

Navn: GC Rieber Oils AS, GC Rieber Omega-3 Concentrates AS, Fortuna Oils AS	Anleggsnr.: 1505.0041.01 og 1505.048.02
Kommune: Kristiansund	Anleggsaktivitet: Næringsmiddel unntatt fiskeforedling
Fylke: Møre og Romsdal	Risikoklasse: 2
Tillatelse gitt: 22.2.2009 (GC Rieber Oils) og 3.2.2010 (Fortuna Oils AS). Søknad under behandling fra GC Rieber Omega-3 Concentrates AS	Tillatelse sist oppdatert: -

2. Revisjonens omfang

Rapporten er utarbeidet etter en revisjon ved GC Rieber Oils AS den 22.8.2013 og 27.8.2013.

Formålet med revisjonen var å vurdere om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende, og om virksomheten har en tilfredsstillende styring med aktiviteter som er viktige for det ytre miljøet. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har blant annet undersøkt om:

- virksomhetens system for internkontroll er formålstjenlig og presist
- aktiviteter blir gjennomført slik som virksomheten sier (både skriftlig og muntlig)
- virksomheten når sine mål og driver innenfor egne rammer og de rammer som myndigheten har gitt

Revisjonen ble gjennomført ved:

- gransking av dokument
- intervju av sentralt plasserte personer i organisasjonen
- befaring
- verifisering (ved stikkprøvekontroll) at rutiner, prosedyrer og instruksjoner blir fulgt opp i praksis

Hovedtema for kontrollen var:

- Internkontroll
- Risikovurdering
- Prosessanlegg
- Utslipp til sjø
- Beredskap ytre miljø
- Farlig avfall/avfallshåndtering
- Utslippskontroll
- Energieffektivisering
- Forebyggende vedlikehold
- Substitusjon

Vi vil gjør oppmerksom på at ikke *alle* sider av virksomheten som kan ha noe å si for ytre miljø, ble gjennomgått ved kontrollen. Virksomheten må selv aktivt utøve internkontroll, avdekke feil og mangler og sette i verk nødvendige tiltak. Denne rapporten omhandler avvik som ble funnet under revisjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Overtrede av krav fastsatt i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel krav i forurensningsloven, forskrift hjemlet i forurensningsloven, internkontrollforskrifta eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelser eller dispensasjoner, samt virksomhetens egne rutiner for å oppfylle myndighetene sine krav)

Anmerkning: Et forhold som ikke blir omfattet av definisjonen på avvik, men som tilsynstatene mener det er rett å påpeke da det har eller kan ha noe å si for å ta vare på det ytre miljø.

3. Oppfølging etter revisjonen

Virksomheten plikter snarest å rette opp de avvik som ble funnet. For at Fylkesmannen i Møre og Romsdal skal kunne avslutte saken, må virksomheten sende oss dokumentasjon på at avvikene er rettet innen **20.9.2013**.

Dersom det tar lengre tid å rette noen av avvikene, ber vi om å motta en tidfestet handlingsplan innen samme dato.

Vi ber dere om å stile svarbrevet eller e-post (fmmrpostmottak@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Møre og Romsdal merket med saksnummer.

4. Gebyr for revisjonen

Virksomheten er ved denne revisjonen plassert i gebyrsats 4, jf. førehandsvarsel i brev datert 21. juni 2013. Dette vil si at virksomheten må betale kr. 45 100 i gebyr for den gjennomførte kontrollen.

Vedtaket om gebyr er gjort med hjemmel i § 39-8 i forurensningsforskriften.

Faktura med innbetalingsblankett blir sendt ut fra Miljødirektoratet. Gebyret må betales innen 30 dager etter fakturadato.

5. Offentlighet i forvaltninga

Denne rapporten vil være offentlig tilgjengelig via postjournal til Fylkesmannen i Møre og Romsdal (jf. offentlighetslova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Kristiansund kommune

6. Funn

Avvik

Vi fant følgende avvik under revisjonen:

Avvik 1

Vannrenseanleggene har mangler

Avvik fra:

- *Utslippstillatelser datert 23.09.2009 til GC Rieber Oils AS og av 3.3.2010 til Fortuna Oils AS.*

Kommentarer:

1. pH i utslippene fra fabrikkene er lavere enn angitt i innrapporterte tall i Altinn og det som er gitt i konsesjon (utslippsdata og konsesjoner er offentlig tilgjengelig på nettet, www.norskeutslipp.no).
2. Overflatevann fra området ledes inn på renseanlegget til Oils og ikke-oljeholdig vann blir surgjort. Det er satt i gang arbeid for å avskjære overflatevann fra renseanlegget.
3. Det mangler en skriftlig driftsprosedyre for hvert av de tre renseanleggene.
4. Forhold knyttet til Dalasundet som resipient for surt vann er ikke risikovurdert.

Avvik 2

Det finnes ikke et måleprogram for kontroll og rapportering av representative utslipp til sjø

Avvik fra:

- *Utslippstillatelser datert 23.09.2009 til GC Rieber Oils AS og av 3.3.2010 til Fortuna Oils AS*

Kommentarer:

1. Måleprogrammet skal vise hvordan rapporterte utslippsdata angir et representativt tall for årlige utslipp til sjø, se http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner/2010/Februar/Forventninger_til_industriens_utslippskontroll/ og http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/Publikasjoner/2010/Desember/Forventninger_til_industriens_utslippskontroll_Informasjonsark/
2. Akuttutslipp av olje/fett til Dalasundet skal rapporteres i Altinn som et bidrag til årlig utslipp av fett til sjø.
3. Måleprogram skulle, i hht. frister satt i konsesjonen til Fortuna Oils AS og til GC Rieber Oils AS, foreligge henholdsvis 1.6.2010 og 1.6.2009.

Avvik 3

Det forebyggende vedlikeholdsprogrammet for komponenter av utslippsmessig betydning, har mangler

Avvik fra:

- *Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd pkt. 7.*
- *Utslippstillatelser datert 23.9.2009 til GC Rieber Oils AS og av 3.3.2010 til Fortuna Oils AS.*

Kommentarer:

1. Kritiske komponenter av utslippsmessig betydning (eks. stengeventiler langs kaia, slanger/rørsystem tankanlegg, mm...) er ikke en del av det forebyggende vedlikeholdsprogrammet, og er heller ikke lagt inn i vedlikeholdssystemet.

Avvik 4

Virksomhetens internkontroll er mangelfull for forhold knyttet til ytre miljø

Avvik fra:

- *Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd pkt. 2, 4 og 8.*
- *Utslippstillatelser datert 23.9.2009 til GC Rieber Oils AS og av 3.3.2010 til Fortuna Oils AS.*

Kommentarer:

1. IK-systemet for ytre miljø er uferdig. Prosedyrer er av nyere dato og derfor ikke tilstrekkelig forankret. Ventelig er dette en medvirkende årsak til akuttutslipp til Dalasundet.
2. Virksomheten mangler miljømål og tilhørende handlingsplan for avfall (sorteringsgrad), forebyggende vedlikehold ytre miljø, energibruk, vannbruk.
3. Virksomheten har ikke et dokumentert energiledelsesprogram som en del av IK-systemet. Dette er etterspurt i tillatelsene både til Fortuna Oils AS og GC Rieber Oils AS.
4. Miljørisikoanalysen mangler tilhørende handlingsplan.
5. Det finnes ingen skriftlig prosedyre for drenering til sjø av overflatevann i oppsamlingsbassengene eller oppsamlingsbasseng for tanklekkasje.

Anmerkninger

Anmerkning 1

Merking av avfallscontainere er mangelfull.

Anmerkning 2

Mål for innrapporterte avvik bør økes for å få ned hendelser med potensielle konsekvens. I dag er det mest fokus på hendelser med konsekvens, ikke så mye på de sannsynlighetsreduserende tiltakene.

Anmerkning 3

Forholdstallet mellom BOF og KOF i utslipp til Dalasundet er etterspurt av fylkesmannen, men ikke mottatt.

7. Gjennomføring

Revisjonen omfattet følgende aktiviteter:

- Virksomheten ble varslet om revisjonen per telefon den 22.6. 2013 og gjennom brev datert 21.6.2013.
- Åpningsmøte 22.8.2013: Orientering om revisjonen, sentrale begrep ble definert og hovedkravene i internkontrollforskriften og omfang og gjennomføring av revisjonen ble gjennomgått. 8 personer deltok på åpningsmøtet.
- Intervju og befaring: 8 personer ble intervjuet.
- Avsluttende møte 27.8.2013: Avvik og anmerkninger ble gjennomgått. Oppsummering med presentasjon av resultat. 9 personer deltok på sluttmøte.

I vedlegg 1 er det gitt en oversikt over deltakerne ved revisjonen.

8. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var:

- Aktuelle lover og forskrifter.
- Utslippstillatelser fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, datert 23.9.2009 og 3.4.2010.
- Korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- Virksomheten sin egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet.

I vedlegg 2 har vi satt opp en liste over dokumentar som var spesielt viktige som dokumentunderlag for revisjonen.

Vedlegg 1

Deltakere ved Fylkesmannen i Møre og Romsdal sin revisjon ved GC Rieber Oils AS den 22.8.2013 og 27.8.2013.

Namn	Funksjon	Åpnings- møte	Intervju	Sluttmøte
Tord Nygård	QA-sjef	x	x	x
Monica Strand	skiftleder	x	x	x
Monica Strand	verneombud		x	
Tor Håkon Åsgård	skiftleder	x	x	x
Jan Roger Bjerkestrand	daglig leder	x	x	x
Martin Stumpmeier	vedlikehold	x	x	x
Øyvind Sagli	Produksjon og råvare, fabrikksjef Fortuna Oils	x	x	x
Kenneth Haavin	fabrikksjef Oils	x	x	x
Håvard Paulsen	HMS-koordinator	x	x	x
Frode Jessen	Fabrikksjef Omega3 Concentrates			x delvis

Fylkesmannen sin revisjonsgruppe:

Seksjonssjef Linda Aaram og senioringeniør Reidun Sofie Schei.

Vedlegg 2

Dokumentgrunnlag for Fylkesmannen i Møre og Romsdal sin revisjon

Nedenfor har vi satt opp en liste over dokument som var særlig viktig for gjennomføringa av revisjonen:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (Forurensningslova) av 13.mars 1981 med forskrifter.
- Forskrift om systematisk helse, - miljø – og sikkerhetsarbeid i virksomheter av 6.desember 1996 (Internkontrollforskrifta).
- Utslippstillatelser for Fortuna og GC Rieber Oils.
- Egenrapporter til Altinn.
- Oversikt over organisasjon; ansvarsforhold, oppgaver og myndighet.
- Miljørisikoanalyse.
- Miljøhandlingsplan.
- Avviksrapporter.
- Deklarasjonsskjema av farlig avfall.
- Tidligere kontrollrapporter.
- Virksomheten sitt system for forebyggende vedlikehold.